

MEDEDELING

Referentienummer: M_PER_2018_010
Datum: 2016-01-26
Gewijzigd: 2019-12-10
Contact: Dienst Personeel - dienst_personeel@katholiekonderwijs.vlaanderen -
tel.: 02 507 07 01

Studiemeester-opvoeder internaat: BEKWAAMHEIDSBEWIJZEN

1	Wat is het verschil tussen "diploma secundair onderwijs" en "ten minste HSO"?.....	1
2	Wat betekenen de afkortingen "ten minste bachelor", "ten minste HSO", BPB en dergelijke?	2
3	Over welk bekwaamheidsbewijs moet een studiemeester-opvoeder beschikken om subsidieerbaar te zijn?.....	2
4	Nieuwe lerarenopleiding vanaf 1 september 2019	3
5	Wat betekenen de aanduidingen VE, VO en "andere", en welk belang hebben die aanduidingen?.....	3
6	Moet het gaan om een Vlaams diploma?	4
7	In welke taal moet het diploma zijn afgeleverd?.....	4
8	Overgangsmaatregelen voor de mensen die géén diploma "ten minste HSO" hebben .	5

1 Wat is het verschil tussen "diploma secundair onderwijs" en "ten minste HSO"?

Het diploma secundair onderwijs is het studiebewijs dat wordt afgeleverd aan leerlingen die het zesde jaar (officieel: 2de leerjaar van de derde graad) aso, tso of kso met vrucht hebben beëindigd. Het diploma so verschaft hen tevens toegang tot het hoger onderwijs (al dan niet universitair). Voor het ambt van studiemeester-opvoeder is dit diploma geclassificeerd als een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs.

In het bso echter wordt het diploma so pas afgeleverd na het zevende jaar (3de leerjaar derde graad). Na het 2de leerjaar derde graad bso kunnen de leerlingen enkel het getuigschrift van de derde graad bso verwerven, dat nog geen toegang verleent tot het hoger onderwijs.

Dit getuigschrift van de derde graad bso is een van de studiebewijzen die in de regelgeving over de bekwaamheidsbewijzen wordt begrepen onder de overkoepelende benaming "ten minste HSO", en die slechts beschouwd worden als een "ander" bekwaamheidsbewijs voor studiemeester-opvoeder; daarmee kan een studiemeester-opvoeder worden aangesteld en gesubsidieerd, maar kan het geen aanstelling voor doorlopende duur verwerven, laat staan een vaste benoeming.

Het komt er dus op neer dat men houder kan zijn van een "ten minste HSO" indien men de laatste jaren van het leerplichtonderwijs met vrucht beëindigd heeft, bv. t.e.m. het 2de jaar van de derde graad bso, zelfs al heeft men nog niet het diploma van secundair onderwijs verworven. Een bekwaamheidsbewijs "ten minste HSO" kan dus een lager studiebewijs zijn dan het diploma so.

De wettelijke basis voor de bekwaamheidsbewijzen vinden we terug in het [Besluit van de Vlaamse regering van 14/06/1989 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, het prestatiestelsel en de bezoldigingsregeling in het secundair onderwijs](#).

"Ten minste HSO" is gedefinieerd onder art. 7 punt 25 van dat besluit (vanwaar op zijn beurt wordt verwezen naar andere artikels en punten).

2 Wat betekenen de afkortingen "ten minste bachelor", "ten minste HSO", BPB en dergelijke?

De diploma's en niveau-aanduidingen zijn vastgelegd in het [Besluit van de Vlaamse regering van 14/06/1989 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, het prestatiestelsel en de bezoldigingsregeling in het secundair onderwijs](#).

- Bewijs van pedagogische bekwaamheid (BPB): zie art. 3 § 2 van het besluit.
- "ten minste bachelor": zie art. 7 § 1 punt 7 van het besluit. Hieronder vallen zowel de professionele bachelor als de academische bachelor alsook hogere diploma's, zoals bv. licentiaat of master.
- "ten minste HSO (hoger secundair onderwijs)": zie art. 7 § 1 punt 25 van het besluit. Zie ook de eerste vraag in deze rubriek.

3 Over welk bekwaamheidsbewijs moet een studiemeester-opvoeder beschikken om subsidieerbaar te zijn?

De subsidieerbare bekwaamheidsbewijzen vind je op de website www.ond.vlaanderen.be/bekwaamheidsbewijzen > in het gewoon secundair onderwijs > van ambt naar diploma > studiemeester-opvoeder in internaat.

- Onderwijzer, kleuteronderwijzer, regent (GLSO, GvSO-groep 1, bachelor in het onderwijs), **educatieve graduaat en educatieve bachelor** (zie punt 4) hebben een vereist bekwaamheidsbewijs en genieten salarisschaal 159.
- Houders van een diploma dat valt onder "ten minste bachelor" + een bewijs van pedagogische bekwaamheid hebben eveneens een vereist bekwaamheidsbewijs en salarisschaal 159.
- Houders van een diploma secundair onderwijs hebben een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs met salarisschaal 125.
- Houders van een diploma "ten minste bachelor" hebben een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs met salarisschaal 158.
- Houders van een bekwaamheidsbewijs "ten minste hoger secundair onderwijs" hebben een "ander bekwaamheidsbewijs" met salarisschaal 125.

Wie geen diploma "ten minste hoger secundair onderwijs" heeft, is in principe niet subsidieerbaar. Zie echter ook de overgangsmaatregelen verder in deze rubriek.

4 Nieuwe lerarenopleiding vanaf 1 september 2019

Door hervorming van de lerarenopleiding die van start gaat op 1 september 2019 worden de bekwaamheidsbewijzen verder uitgebreid. Via de nieuwe opleidingen verwerven studenten immers nieuwe diploma's. De vernieuwde lerarenopleidingen bestaan uit 6 soorten opleidingen. De Vlaamse Regering bepaalde de vakdidactieken of onderwijsvakken die ingericht kunnen worden.

Lerarenopleidingen tot en met 31/08/2018	Lerarenopleidingen vanaf 1 september 2019
De specifieke lerarenopleiding aan de universiteit	De educatieve master met een of meer gevolgde vakdidactieken
De bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs	De educatieve bachelor in het secundair onderwijs met minstens 2 gevolgde onderwijsvakken De educatieve bachelor zonder onderwijsvak
De bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs	De educatieve bachelor in het kleuteronderwijs
De bachelor in het onderwijs: lager onderwijs	De educatieve bachelor in het lager onderwijs
De specifieke lerarenopleiding aan een centrum voor volwassenonderwijs	Het educatief graduaat in het secundair onderwijs met een of meer gevolgde onderwijsvakken
	Educatieve master voor de kunstvakken aan de schools of arts

De diploma's die studenten verwerven via de bovenstaande trajecten worden allen beschouwd als een **basisdiploma** én als een **bewijs van pedagogische bekwaamheid**. Een nieuwheid is dat de nieuwe bewijzen van pedagogische bekwaamheid allemaal worden ingeschaald in [de Vlaamse kwalificatiestructuur](#). Aan de opleidingen wordt een **kwalificatieniveau** toegekend:

- De educatieve master = niveau 7
- De educatieve bachelor = niveau 6
- Het educatief graduaat = niveau 5

Toekomstige studiemeesters-opvoeders die beschikken over een educatieve graduaat in het secundair onderwijs of een educatieve bachelor in het lager-, kleuter-, of secundair onderwijs beschikken over een vereist bekwaamheidsbewijs en worden bezoldigd volgens salarisschaal 159.

5 Wat betekenen de aanduidingen VE, VO en "andere", en welk belang hebben die aanduidingen?

Die afkortingen vind je o.a. op de website Bekwaamheidsbewijzen voor het onderwijs: www.ond.vlaanderen.be/bekwaamheidsbewijzen > secundair onderwijs > gewoon secundair onderwijs > van ambt naar diploma.

Hun betekenis is de volgende:

- VE = vereist bekwaamheidsbewijs;
- VO = voldoende geacht bekwaamheidsbewijs;
- AND = "ander bekwaamheidsbewijs". Let wel: enkel de bekwaamheidsbewijzen die op hoger genoemde website vermeld zijn als "ander bekwaamheidsbewijs" voor het ambt van studiemeester-opvoeder, zijn subsidieerbaar. Zie echter ook de overgangsmaatregelen (verder in deze rubriek).

Voor een tijdelijke aanstelling (bepaalde duur of doorlopende duur) en voor een vaste benoeming in het ambt van studiemeester-opvoeder heeft het onderscheid tussen VE en VO geen belang.

Met een “ander bekwaamheidsbewijs” kan een studiemeester-opvoeder nooit een aanstelling verkrijgen voor doorlopende duur, doch hooguit een aanstelling voor bepaalde duur. Bovendien moet het bestuur (de inrichtende macht) op eer verklaren dat het geen kandidaat kon aanwerven met een VE of VO.

In de praktijk gebeurt dit door het aankruisen van het veldje ‘geen kandidaat VE/VO’ in de elektronische zending. (Zie omzendbrief: [“indiensttreding van een tijdelijk personeelslid in het onderwijs.”](#))

Dit tekort aan kandidaten met VE of VO hoeft enkel te worden onderzocht op het moment van de aanstelling. Eenmaal de aanstelling is gebeurd, kan ze enkel worden beëindigd volgens de bepalingen van het decreet Rechtspositie. Bij een aansluitende verlenging van de aanstelling onder “andere” hoeft het tekort aan geschikte kandidaten met een VE of VO niet opnieuw te worden nagegaan.

Opgelet: onder deze rubricering mag men niet alle overige diploma’s begrijpen, maar enkel de ruim omschreven groep die onder dat vak als “andere” is vermeld in de bijlage bij het Besluit van 14 juni 1989, dat geraadpleegd wordt via de website Bekwaamheidsbewijzen online.

Meer hierover in punt 5.3 van de mededeling: [“Vakken en bekwaamheidsbewijzen voor het ambt van leraar”](#).

6 Moet het gaan om een Vlaams diploma?

In principe moet het gaan om een Belgisch diploma, tenzij de studiemeester-opvoeder een attest van academische gelijkwaardigheid heeft verkregen. Meer hierover in punt 8 van de mededeling [“Vakken en bekwaamheidsbewijzen voor het ambt van leraar”](#). Bovendien moet uit het diploma ook de taalkennis van de studiemeester-opvoeder blijken: zie volgende vraag.

7 In welk taal moet het diploma zijn afgeleverd?

Om subsidieerbaar te zijn, moet de studiemeester-opvoeder voldoen aan de taalvereisten. Daaraan voldoet het in elk geval indien zijn aanwerving steunt op een bekwaamheidsbewijs dat is behaald in het Nederlands of dat behaald is aan een onderwijsinstelling die door de Vlaamse gemeenschap erkend, gesubsidieerd of gefinancierd is.

Wie niet over zo'n bekwaamheidsbewijs beschikt, moet het Nederlands minstens beheersen op niveau B2 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen. Dit wordt bewezen a.d.h.v. studiebewijzen van onderwijs dat door de Vlaamse gemeenschap erkend, gefinancierd of gesubsidieerd is en die het vereiste niveau van taalkennis aantonen, of a.d.h.v. daarmee gelijkwaardige studiebewijzen die het vereiste niveau van taalkennis aantonen, of a.d.h.v. een getuigschrift dat behaald werd bij de taalexamencommissie die hiertoe wordt opgericht door de Vlaamse regering.

Indien een bestuur (inrichtende macht) moeilijkheden ondervindt om een kandidaat aan te werven die de vereiste taalbekwaamheid bezit, kan de minister voor Onderwijs een tijdelijke afwijking toestaan. Deze afwijking geldt voor een termijn van 3 jaar, te rekenen vanaf de datum van de eerste aanstelling in een gesubsidieerde of gefinancierde betrekking (in om het even welk net

of onderwijsniveau). In deze periode komt de studiemeester-opvoeder niet in aanmerking voor tijdelijke aanstelling van doorlopende duur of voor vaste benoeming, tenzij het ondertussen voldoet aan de taalvereisten. Zodra de periode van drie jaar met taalafwijking (dag op dag gerekend) verstreken is, is de studiemeester-opvoeder niet meer subsidieerbaar.

Personeelsleden die reeds beschikken over een getuigschrift dat is afgeleverd door de taalexamencommissie en waaruit blijkt dat zij een grondige / voldoende taalkennis bezitten, kunnen op basis daarvan opnieuw worden aangesteld, en voldoen aan de taalvereisten.

8 Overgangsmatregelen voor de mensen die géén diploma “ten minste HSO” hebben

Personeelsleden die in juni 2008 als contractueel of als tijdelijk studiemeester-opvoeder ten laste van het bestuur (de inrichtende macht) in dienst waren in een functie van studiemeester-opvoeder in een gesubsidieerd internaat en ook in dienst *blijven* in een internaat, maar eigenlijk geen vereist of voldoende geacht bekwaamheidsbewijs hebben voor het ambt van studiemeester-opvoeder, krijgen vanaf 31 augustus 2008 een "voldoende geacht bekwaamheidsbewijs bij overgangsmatregel" (OM/VO) voor dit gesubsidieerde ambt.

Dit betekent dat de betrokkenen die slechts een diploma "ten minste HSO" hebben (en organiek slechts een "ander" bekwaamheidsbewijs zouden hebben), alsook de betrokkenen die géén diploma "ten minste HSO" hebben (en organiek niet eens subsidieerbaar zouden zijn), dus toch een OM/VO krijgen, met salarisschaal 125. Deze overgangsmatregel verleent hen dezelfde rechten en mogelijkheden (bv. inzake TADD en vaste benoeming) als personeelsleden die organiek over een VO beschikken.

Zoals gezegd behouden de betrokkenen deze overgangsmatregel zolang ze ononderbroken in dienst blijven in een gefinancierd of gesubsidieerd internaat. De volgende perioden worden daarvoor niet als een onderbreking beschouwd: vakantieperioden, de loopbaanonderbreking, de militaire dienst, de perioden van wederoproeping, de ziekte- en bevallingsverloven, de borstvoedingsverloven, de perioden van verwijdering uit een risico in het kader van bedreiging door een beroepsziekte en/of moederschapsbescherming, de verloven van korte duur met behoud van salaristoelage ter gelegenheid van sommige gebeurtenissen van familiale of sociale aard, alsook de verloven zonder behoud van salaristoelage voor een maximumduur van zes werkdagen per schooljaar, evenals een onderbreking van een doorlopende periode van maximum twee kalenderjaren.

Opgelet: bij de andere dienstonderbrekingen (bv. terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aanlegenheden) verliezen deze personeelsleden hun OM/VO!
